

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiunile se primesc după învoială

Partea oficială.

Nr. 2292—1927.

COLECTĂ PENTRU SINISTRAȚII DIN NĂSAUD.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

În Joia mare, la patimi, înfricoșată nefericire a mistuit cu foc vechiul și frunzașul centru de cultură românească, Năsăudul scump grănițerilor noștrii de veacuri și scump neamului întreg. O mare parte a Năsăudului este scrum și cenușă.

Pe ruine stau și plâng bătrâni în-gârboviți și copii plâpânzi pe ruinele căștioarelor ridicare cu enorme jertfe după catastrofa din 1922, când valurile nă-praznice rostogolite din munți, i-au lăsat lipiți pământului.

Ni s'a strîns inima de durere primind vestea îngrozitoare în Vinerea sfințelor Patimi.

Nouă tuturor ne-a strălucit ziua luminată a Învierii Domnului. Am intrat cu viață înnoită creștinească pe cărarea vieții, ducând mai departe munca dă-tătoare de viață. Năsăudul scump sufletului nostru a rămas cu lacrimile și suferințele Vinerii Patimelor.

Ei urmează postul mare și amar, lipsiți de bucate, de pâine și de vest-mântul trupului. Plâng dureros pe ce-nușa avutului lor.

Chiar în Joia mare am auzit din nou cuvintele dumnezeiești, testamen-tare a Domnului Isus, cari cu stăruință

ne îndeamnă la dragoste unul față de altul.

„Poruncă nouă vă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul precum eu v'am iubit pe voi. Aceasta este porunca mea, să vă iubiți unul pe altul. Întru aceasta vor cunoaște toți, că sunteți ucenicii mei dacă veți avea dragoste întru voi“.

Glasul Domnului se îndreaptă către fiecare dintre noi de a-ne arăta dragostea creștinească sărind, cu ce putem, întru ajutorul celor năpăstuiți.

Să arătăm, iubiților, credința sufletului nostru prin faptele milosteniei.

Avem prilej să arătăm, că Hristos a înviat în sufletele noastre și trăiește întru noi prin cuvântul său, care este suflet și viață.

Deschizând *colectă publică*, pen-tru a sări într'ajutor celor năpăstuiți, Vă îndemn întru Domnul să dați cu drag, după putere, știind că Domnului dați, care întru acest cuvânt va judeca lumea. „Amin zic vouă: întrucât a-ți făcut unuia dintre acești frați mai mici ai mei, mie a-ți făcut. Veniți binecuvântați Părintelui meu, moșteniți împărăția care este gătită vouă dela în-temeierea lumii: că am flămânzit și mi-ați dat de am mâncat, am însetat

și mi-ați dat de am beut, străin am fost și m'ați primit, gol și m'ați îmbrăcat“.

Nu mă îndoiesc, că guvernul Țării va grăbi cu ajutorul său puternic, dar nu trebuie să lipsească jertfa nici unuia dintre noi. Cu zmerenie mă înscriu în listă cu suma de 10,000 Lei.

Toți, cari ascultă glasul Domnului, să binevoiască a trimite banul lor la aceasta Episcopie, îngrijindu-ne noi, ca ajutorul tuturor să ajungă la cei lipșiți, publicând la acest loc contribuiriile după parohii.

Onorații Frați preoți vor vesti acest

apel al nostru în biserică, îndemnând credincioșii la binefacere amintind, că este mai fericit a da decât a lua.

În afară de eparhie rog presa, să binevoiască a sprijini aceasta acțiune creștinească.

Rezultatul colectelor să se trimită fără întârziere.

Cerșindu-Vă tuturor dela Preabogatul Dumnezeu toate bogățiile darului său vă zic: „Feriți cei milostivi, că aceia se vor milui“.

Gherla, la 30 Aprilie 1927.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

NUMIRI.

Onoratul *George Moldovan* paroh în *Nepos* (Vicariatul Rodnei) este numit *protopop onorar*, cu facultate de a purta brâu roșu.

Din șed. cons. 9 Aprilie 1927.

Nr. 2000.

Onoratul *Gregoriu Moșș*, preot II. în *Medieșul aurit* este numit *administrator local interinal* la parohia *Trip* (D. Țării Oașului).

Din șed. cons. 30 Aprilie 1927.

Nr. 1726.

Chiemare la hirotonire.

În ziua de 9 Iunie a. c. vom face hirotonire de diaconi, iar în ziua de 12 Iunie a. c. *Dumineca Rusaliilor* hirotonire de preoți.

Pentru aceasta dată chiemăm la hirotonire pe toți clericii absolvenți ai diecezei Noastre, cari sunt pregătiți pentru primirea sfintei Hirotonii.

Lăsăm tuturor Onoraților Frați preoți, să aducă aceasta la cunoștința clericilor diecezani, originari din parohia lor și ca pentru aceasta dată să se prezinte la sfânta Hirotonire.

Cei ce doresc a se hirotoni se vor prezenta la reședința episcopală în ziua de 6 Iunie a. c., Luni dimineața la 8 ore, aducând cu sine extras din matricula botezaților și, dacă sunt căsătorii, extras de cununie, precum și cer-

tificat dela Oficiul parohial despre frecventarea bisericii dela ieșirea din Seminar.

Gherla, la 7 Maiu 1927.

Nr. 2456.

Sfîntirea Sfîntului Mir.

Sfîntindu-se în Joia mare Sfântul Mir, pentru trebuințele diecezei, lăsăm Mult Onoraților Frați protopopi, ca fără amânare să ridice dela Episcopie sf. Mir nou necesar pentru bisericile din protopopiatul lor.

Mirul cel vechiu este a se arde.

Gherla, la 29 Aprilie 1927.

Nr. 2436.

Teologia Dogmatică fundamentală.

Cu bucurie vestim Veneratului Cler eparhial, că a apărut în ediția a II-a *Teologia Dogmatică fundamentală Vol. I. Apologetica creștină* de excelența Sa Arhiepiscopul și Metropolitul nostru *Dr. Vasile Suciu*, pe care o recomandăm cu căldură Veneratului Cler.

Studentii Academiei Noastre de Teologie o vor folosi-o în mod obligatoriu — și pentru studenți Excelența Sa a redus prețul la 180 Lei, — iar Onorații Frați preoți vor recurge la ea pentru reîmprospetarea și lărgirea cunoștințelor dogmatice. Se va comanda din cassele bisericești pentru toate bi-

bliotecile parohiale și protopopești și credem, că nici un Frate preot nu se va lipsi de ea.

Se poate comanda pentru prețul de 250 Lei dela Librăria și Tipografia Seminariaală din Blaj.

Nu ne îndoim, că Veneratul Cler va aprecia jertfa enormă ce o aduce Excelența Sa Părintele Metropolit, chiar și acum în mijlocul suferințelor boalei Sale, prin edarea acestei prețioase opere menite să ușureze munca Clerului Nostru și să propage învățăturile dogmelor creștinești, între toți aceia, cari doresc să-și cunoască temeinic credința.

Gherla, la 12 Maiu 1927.

No. 2433.

Complectarea forului protopopesic delegat de I. instanță din tractele Lăpuș și Copalnic Mănăștur.

Forul protopopesic delegat de I. instanță din tractele Lăpuș și Copalnic Mănăștur s'a complectat în modul următor:

Presedinte: Mult On. Vasile Muste protopop Târgul Lăpușului.

Asesori ordinari: On. George Petrovan paroh în Preluca. On. Emil Dragomir paroh în Rușior. On. Alexandru Șimon paroh în Copalnic. On. Teodor Ghindaș paroh în Dobricul Lăpuș.

Supleanți: On. Vasile Bota preot în Cernești. On. Nicolae Nechita preot în Băiuș.

Defenzor: On. Ioan Medan paroh în Măgureni.

Notar: On. Vasile Câmpean preot în Coruia.

Fisc: On. Victor Pașca paroh în Lăpuș.

Din șed. cons. 30 Aprilie 1927.

Nr. 2183.

Carnete de călătorie pe C. F. R. cu 50% reducere.

În baza adresei Înaltului Minister al Cultelor și Artelor No. 17058 din 18 I. c. împărtășim Veneratului Cler eparhial următoarele:

1) Actualele carnete cu reducere de 50% pe C. F. R. sunt valabile numai până la 1 Maiu 1927;

2) Se vor elibera noi carnete de reducere de 50% pe C. F. R. personalului bugetar al Statului; deci și Onoraților Frați preoți ai Eparhiei noastre;

3) Prețurile carnetelor sunt fixate precum urmează: pentru clasa I. 30 Lei; clasa II. 25 Lei; clasa III. 20 Lei, iar pentru cele de copii 10 Lei.

4) Carnetele se vor elibera în București numai contra costului mai sus indicat.

5) Pentru obținerea nouilor carnete se vor înainta cererile Ordinariatului episcopal, arătându-se în mod exact în cerere: numele și pronumele persoanei pentru care se cere carnetul, funcțiunea, parohia în care servește și județul. — Pentru soție se va indica atât numele său, cât și al soțului, ca arătarea funcțiunei, ce o ocupă; iar pentru copii, pe seama cărora se solicită carnete, pelângă numele lor și al părintelui, se va mai nota și data nașterii.

La cerere se va aceluze fotografia persoanei, pentru care se cere carnet, având semnătura proprie *pe verso*, nu *pe față*. Fotografia va fi de dată recentă și va avea formatul obișnuit al fotografiilor de letigimație, pe fond alb.

6) Odată cu cererile și fotografiile Ni se va înainta costul² carnetelor, indicat la punctul 3, la care se va mai adăoga câte un Leu de fiecare carnet cerut, plus *spesele postali* pentru trimiterea banilor *prin mandat postal* la Direcția Contabilității din Ministerul Cultelor și Artelor.

7) Cererile, cari nu vor cuprinde toate datele de mai sus și la cari nu vor fi aceluze fotografiile bune și sumele indicate, se vor înapoia.

Gherla, la 28 Aprilie 1927.

Nr. 2196.

Necrolog

Cu durere aducem la cunoștință Veneratului Cler trecerea la cele veci-

nice a Onoratului *Gregoriu c. Simon*, paroh în Mălădia, repausat în ziua de 25 Martie a. c., în anul 81 al vieții și 51 al preoției.

Onorați Frățiile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile pii îndatinate pentru odihna sufletească a adormitului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 30 Aprilie 1927.

Nr. 2250.

Bibliografie.

A apărut în ediția Bibliotecii din Gherla, seria II, pentru popor broșura

„Datorințele creștinești ale bărbaților”, de Reverendisimul Domn canonic Dr. Victor Bojor, pe care o recomandăm cu căldură Onoraților Frați preoți și iubitorilor Noștri credincioși, fiind scrisă într'un limbaj ușor și pe înțelesul tuturor.

Se poate comanda dela autor, sau dela Librăria Diecezană din Gherla cu prețul de 6 Lei, plus porto postal.

Gherla, la 4 Maiu 1927.

Nr 2064.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Conferință episcopală. *In ziua de 2 Maiu a. c. a avut loc la Blaj o conferință a Corului Episcopal al Provinciei noastre, în care s'au discutat importante chestii bisericesti actuale. Prea Sfinția Sa Domnul Episcop al nostru a plecat la conferință Duminecă în 1 Maiu d. m. reîntorcându-se la Reședință, în 2 Maiu seara.*

Prea Sfinția Sa Domnul Episcop, în vederea ședinței solemne dela Senat din ziua de 10 Maiu, a 50-a aniversare a Răsboiului pentru independență, a plecat Duminecă, în 8 Maiu d. m. la București, de unde a sosit la Reședință Miercuri după masă.

In 18. I. c. apoi Prea Sfinția Sa Domnul Episcop va pleca la Roma pentru a lua parte la solemnitățile centenarului Propagănzii, despre cari serbări, dealtfel, facem amintire și în alt loc al Curierului Creștin. Din Roma Prea Sfinția Sa se va reîntoarce acasă în primele zile ale lunei Iunie.

Politica Clerului. Citim în ultimul număr (Nr. 4 din 1 Apr. a. c.) al oficialului „Acta Apostolicae Sedis” următorul interesant răspuns al Sfântului Scaun, care răspunde din multe și diverse considerate atinge și pe Clerul nostru:

„S-a cerut dela Sfânta Congregație (a Conciliului) deslegarea următoarelor dubii:

„I. Este oare de dreptul și datorința Ordinului ca să interzică prin poruncă acțiunea politică a celor bărbați eclesiastici, cari în dezvoltarea aceleia nu se conformează instrucțiunilor sfântului Scaun?”

Și întrucât *affirmative*:

„II. Oare aceia cari vor călca porunca și nici făcuți atenți nu se vor îndrepta, se vor putea și vor *trebui* pedepsiți cu amăsurață pedeapsă după prescriesele sfintelor Canoane?”

Eminentissimii Părinți ai acelei sfinte Congregații în ședința plenară ținută în 26 Februarie din anul acesta, au răspuns:

Affirmative la ambele.

În urmă Sfântul Părintele Nostru Piu, din Provedința divină P. P. XI. în audința zilei de 15 Martie s'a îndurat a aproba și confirma hotărîrea Eminentissimilor Părinți, dispunând ca aceea să fie obligatoare în drept (publici iuris).

Am ținut să publicăm în traducere și pentru cititorii noștri acest decis al Sf. Părinte, care, suntem siguri, va interesa de aproape pe mulți preoți de-ai noștri.

Integerrimus sacerdos.

— Un nou prelat papal la Gherla. —

Sunt oameni cari prin viața lor constituie o pagină de detaliu din istoria frământărilor umane. Puțin contează dacă sunt remarcăți ori nu, ori doară prea târziu din partea lumii, adesea ingrate. Ba mai mult. Se prea poate, că pentru ei înghițitul de indiferențism al lumii să aibă darul a le adăoge o nouă strălucire la coroana de vrednicii ce le încununează fruntea. Desigur răsplata le este garantată acolo sus, în cartea veșniciei stăpânitoare pe deasupra vederilor strâmte ale pigmeilor muritori.

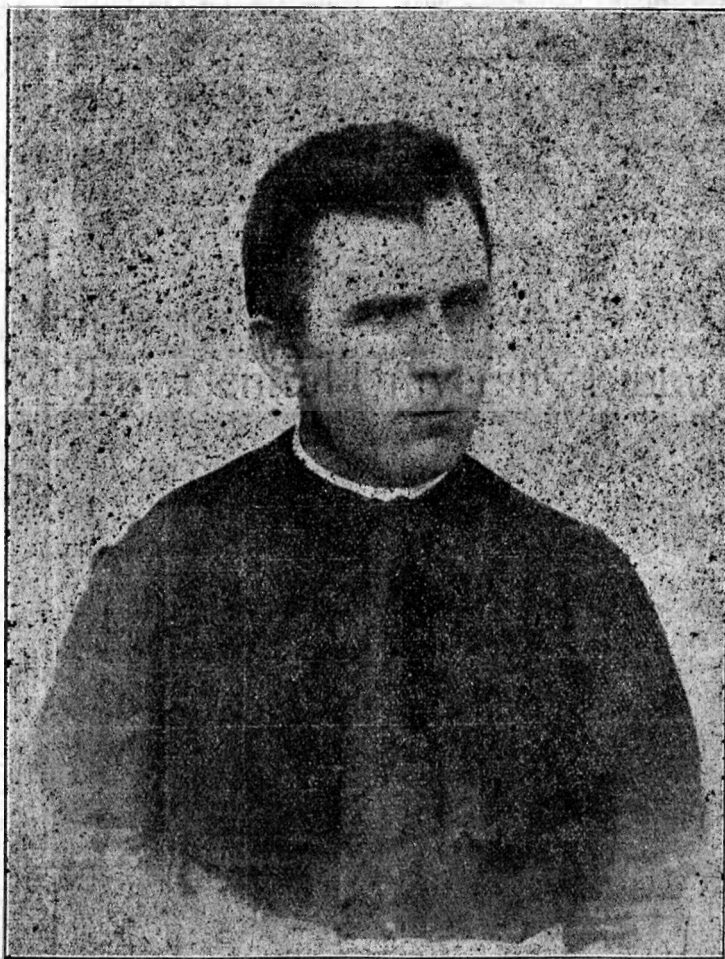
Grație solitudinii paterne a P. S. S. Episcopului nostru, cu data de 15 Martie 1927 Preafericitul Părinte Papa Piu al XI. alege, face și decretează de Prelat Papal pe un vrednic slujitor al altarului, în persoana Reverendisimului Vasile Pordea, canonicul custode al Veneratului Capitul Catedral de Gherla și vicarul general episcopal substituit.

în faimoasa eră a absolutismului, timp de mai mulți ani.

Studiile și le începe în școala primară și gimnaziul din Șimleul Silvaniei, iar clasele a V—VIII lic. le termină la liceul superior din Oradea, toate cu succes eminent, trecând la liceul orădan și examenul de bacalaureat cu *eximio modo*.

Ca interesante detalii din viața de liceist

a înaltului prelat menționăm per tangentem câteva momente. Ca elev de cl. I. lic. este ales să țină o cuvântare Stadthalterului Grof Maurice Pálffy, careface un itinerar prin Transilvania pe la 1861 în scop de a contrabalansa unele tendințe de emancipare revoluționară, asemuitoare curentului Garibaldi din Italia. Calitățile deosebite ale tinărului orator, notat și de altfel ca primul elev din gimnaziu, atrag atenția specială a locotenentului regnicolar și îl determină pe acesta să-și noteze nu-

Prelatul papal Vasile Pordea.

Curriculum vitae al acestui distins bărbat, model de credință în slujba evangheliului, este făurit din cifre pe cât de tăcute pe atât de elocvente.

Se naște din părinți țărani fruntași în comuna Ip, ca fiu al Sălajului, la 25 Martie 1849. Tatăl ilustrului prelat crește o frumoasă familie constătătoare din 4 băieți și 4 fete, și deține postul de primar

mele elevului într'un carnet.

Ca liceist înțelege să nu rămână nici un moment în societatea colegilor de moravuri dubioase. În clasa VIII lic. canonicul Ioan Pop rectorul seminarului mic numit „Leopoldian”, îl cheamă intern și îl face corepetitor pentru matematici și latină. În clasele IV, V. și VI. elevii români dela liceul maghiar premonstratens, împreună cu stu-

denții români dela Academia de drept se constituiesc într'o societate de lectură, pentru cultivarea sentimentului național românesc.

După terminarea liceului este primit în clerul tinăr la Gherla, fiind atunci administrația diecezei în mâna vicarului capitular Anderco. E trimis să facă studiile teologice la Viena în institutul sf. Barbara.

În sf. Barbara se distinge ca bun student și orator dibace. Astfel era cunoscută îndeobște superioritatea intelectuală a celor 15 teologi români față cu cei ca. 35 ruteni studenți din acelaș institut, cari toți urmau teologia la facultatea de Teologie de pe lângă universitatea din Viena. Rectorul Seminarului Dr. Stepanovici de naționalitate rutean, într'un moment de sinceritate oftează: „Vos Rumeni multo superiores estis in studiis quam nostri miseri Rutheni”.

Un dat important ce ni leagă atenția este, că prin anii 1872/3 noul prelat împreună cu colegii săi întreținea legături de prietenie frățescă intimă cu marele poet Mihail Eminescu, pe vremea aceia student în filosofie la universitatea din Viena.

Să nu se uite nici nota de căld românism ce anima pe acele vremuri grupul clericilor tineri vienezi, pe cari îi găsim constituiți în societate literară teologică. O frumoasă bibliotecă românească le este izvorul de lumină națională. Când guvernul dela Budapesta cu dureroasă surprindere află, că la Viena nu este îndeajuns garantată educația în spirit patriotic, tea numai decât măsuri la 1873, să fie aduși clericii români din sf. Barbara, la Budapesta în seminarul central. Cu ei deodată se aduce în capitala Ungariei și bibliotecă. Ultimul președinte al societății, clericul Vasile Pordea, autor al mai multor lucrări în cadrele societății, *actualul prelat*, inventariază biblioteca și trimite inventarul la adresa ordinariatelor Blaj, Gherla, Oradea și Lugos. Ceiace le scapă guvernanților unguri este, că tinerii leviți români au știut să transplanteze și sufletul românesc pe malurile Dunării din fața colinei Gellért.

Terminând studiile teologice, se inapoiază la Gherla, unde între anii 1873 și 1880 i-se încredințează catedra de profesor prim. la școala normală confesională de băieți. Pe teren didactic ajunge până la înalta treaptă de profesor la Academia de teologie din Gherla, numit în anul 1889 și rămânând în această calitate până la 1918, când este numit canonic. Ca profesor se bucură de simpatiile unanime ale auditorului, fapt care deșteaptă dragoste în inimile fragede și față de studiile ce le propune. La Academia Teologică materiile se predau în limba latină și română, iar la preparandie în românește, cu excepția istoriei, geografiei și a limbei ma-

ghiare pentru cari pe la 1885 se ordonă din partea guvernului maghiar ca limbă de propunere maghiara, corespunzător crezului politic al șovinistilor țisaiști.

Episcopul Ioan Szabo îndată la începutul regentei sale lungi (1879—1911) cu spiritul fin de observație și inteligența ce îl caracteriza, își pune ochii pe noul profesor Vasile Poidea, îl apreciază ca forte în teologie, cu deosebire în materie de drept canonic administrativ, în cunoștința de limba latină și germană. Ca urmare, după Titu Budu devenit vicarul Maramureșului, îl numește notar consistorial și secretar episcopal, menținându-l în această calitate pe toată durata episcopatului său.

Ca secretar episcopal distinsul prelat supraviețuiește pe episcopul Szabo ba chiar și pe succesorul acestuia Vasile Hossu (1912—1916) trecând în aceeași calitate și sub regimul PSS. Iuliu Hossu la 1917, până la 1918 când devine canonic.

Activitatea de secretar episcopal a prelatului Vasile Pordea, în special în etapa ei cea mai dificilă, sub episcopul Szabo, se caracterizează prin o muncă asiduă, fidelă și desinteresată până la sacrificiu. Dela ora 8 dim. până la 7 seara, doar cu o mică întrerupere de o jumătate de ceas la amiază, zelosul secretar își vede de oficiu la biurou.

Episcopul Szabo în jumătatea doua a pastorației sale suferă de polip în ureche și de rinichi, lucru care reclama multă pa-ciință și devotament din partea anturajului său. Totuși administrația diecezei nu are să suferă nimic de pe urma acestei împrejurări, fiindcă la postul de secretar se găsește un bărbat și priceput și energic și harnic, omul lui Dumnezeu, cu fața deapaururi senină, cu vocea calmă dublată de bunătate și noblețe.

În faimosul proces început la sugestiile guvernului maghiar împotriva marelui român Păr. Lucaciu, și continuat contrar sentinței Blajului ca for al doilea, până la apelul ad personam Pontificis, dar și aceasta fără vre-un efect, secretarului episcopal i-a revenit obligamentul să se pronunțe. Și s'a pronunțat categoric să nu se amestece politica în chestiuni de ordin canonic. Când 250 de oameni din Sișești și jur s'au prezentat în fața palatului vlădicesc din Gherla protestând cu vociferări și amenințări împotriva sentinței de suspendare a Păr. Lucaciu, episcopul lipsind din Gherla din motiv de boală, tot secretarul episcopal este care cu mărierea sa prudentă întâmpină mulțimea înfuriată, îi vorbește și o calmează.

Dacă în lupta aprigă de emancipare autotomistă dusă cu eroică îndărmire de bravii fii ai graniței Năsăudene, privitor la averile și instituțiile lor școlare, episcopul Szabo a fost un fervent apărător al intereselor româ-

nești: desigur secretarul episcopal Vasile Pordea și-a avut în această frumoasă manifestație de demnitate națională partea sa foarte importantă, deși însuș arhiereul se interesa până la detaliu de toate chestiunile și le cunoștea cu precizie pe toate.

Este și rămâne fapt istoric nediscutabil, că vladica unit Ioan Szabo a dus o luptă sistematică pentru menținerea cu orice preț a limbii române ca limbă catehetică în toate școlile primare și secundare de pe teritoriul eparhiei sale. Și dacă prin aceasta catehetul respectiv ajungea în disgrația guvernului și era lipsit de salariu, totuși Szabo găsea o sursă ecclesiastică din care plătea ceiaze denega guvernul maghiar.

Cine s'ar putea îndoi că, în această operă cu adevărat frumoasă națională secretarul episcopal al arhierului Szabo și-a avut partea sa de vrednicie?

Două calități constituiesc firul roșu în activitatea atât de îndelungată și de spinoasă a noului prelat gherlan. Onestitatea pe care nimenea nu a fost în stare să i-o conteste. Și fermitatea de caracter care l-a purtat pe calea corectitudinii canonice și a sacralității ideal național.

Iată de ce Ilustrisimul Domn Vasile Pordea azi, când în anul al 79-lea al vieții își primește distincția de prelat papal, poate rosti în deplina mângâiere a sufletului cuvintele sfântului Pavel: „Bonum certamen certavi, cursum consumavi, fidem servavi”. Iar noi deplin convinși de vrednicia celui distins, ne bucurăm din suflet de „corona iustitiae” ce împodobeste fruntea noului prelat.

TIME.

Zece Maiu.

(aca). Praznicul Praznicelor naționale. Ziua, în care înaintea ochilor noștri sufletești ni-se perândă cele mai însemnate evenimente din istoria neamului. Descălciările în frunte cu figurile legendare, întemeietoare de principate. Domnii glorioși, cari au apărat nevoile și neamul împotriva contropitorilor păgâni: un Mircea, un Ștefan, care-și doarme somnul de veci la Mănăstirea Putna, un Mihai care a înfăptuit pe o clipă unirea Țărilor românești sub un singur Domn. Șirul nesfârșit al martirilor, cari și-au vărsat sângele pentru înfăptuirea idealului național. Generația entuziaștilor din 1848, la al căror glas s'a deșteptat poporul. Patrioții români din 1859, cari cu văpaia sufletului lor au făcut să sece Milcovul, apa ce până atunci despărțea cele două principate române. Marii bărbați cari la 1877 — acum 50 de ani — au declarat independența. Eroii, cari la Plevna, Grivița și Smârdan au scris cu sângele lor cele mai frumoase pagini ale istoriei românești. Regatul. Incoronarea întâiului Rege al României. Apoi, în vremea giganticului războiu, supremele eforturi ale neamului, jertfa de 800,000 de oameni pentru unirea tuturor românilor și izbânda: *Unirea țărilor românești* sub oblăduirea gloriosului Rege Ferdinand I.

Mulți sunt de credința, că unirea tuturor românilor a fost un noroc, venit peste noi din întâmplare. Aceștia sunt superficialii, cari n'au pătruns în tainele trecutului nostru bimilenar. Unirea politică a românilor nu este un joc al întâmplării oarbe, ci este finalul logic al evenimentelor care s'au înălțat în trecutul poporului nostru, dela colonizarea Daciei și până azi. Căci și istoria

își are logica sa de fier, implacabilă. E adevărat, că poporul românesc din *Dacia Felix*, după scurta epoca latină, ajunge stăpânit de popoarele barbare. I-se pierde, parecă urma și reapare aproape după 1000 de ani. Și atunci, îmbrăcat în haina organizației politice și religioase slavonă. Atât numai, că, în vremea formațiunii, neamul nostru, deși despărțit politicește, *nu și-a pierdut legăturile spirituale cu Roma originii sale*. Mai mult: s'a încopciat de Roma cu o legătură nouă și inexplicabilă, a creștinismului. Apostolii românilor, cum spune istoricul V. Pârvan nu numai au încreștinat ci au și *romanizat* poporul, care se plămădia în Dacia Traiană. Așa, că atunci, când poporul românesc a fost lăsat în vâltoarea popoarelor barbare, era ce-i drept încă tânăr, dar destul de viguros pentru a rezista desnaționalizării. Avea pe suflet sărutul mamei, pecetea latinității. Când apoi în secolul X. românii primesc organizația slavonă și în secolul XI. limba slavă pătrunde biruitoare și în biserică, acestea au fost ca un înveliș subțire. Sufletul poporului a rămas latin. În biserică s'au recitat „Ocanași”, dar acasă, la vatra țaranului nostru s'au păstrat rugăciunile vechi în cea mai mare curățenie. În „*Tatăl nostru, Impărate Ceresc și Cred într'unul*” *n'avem nici un cuvânt strein*.

Sub spuză era, deși adormit, dar totuși puternic, geratecul conștiinței romanității. A scânteiat acest sentiment, când Hussiții sau Catolicii — chestie încă deschisă în istoria literaturii românești — ne-au dat cele dintâi texte românești. A tresărit de bucurie și a

citit cu aviditate cărțile tipărite de Luterani și mai apoi de Calvinii, și s'a înstreinat de nouile secte numai atunci, când a văzut finta ascunsă a acestei propagande: maghiarizarea.

Dar s'a atașat, apoi, cu tot sufletul de catolicism, nu fiindcă era religia Habsburgilor, ci fiindcă unirea religioasă a fost o reîncopiere cu Roma originii sale. O binecuvântat act al unirii religioase, care ne-a dat pe părintele naționalizmului român, ne-a deschis școlile Romei, a făurit curentul latinist, cu lucrezii literaturii române din școlile „Romei mici” au ieșit dascăli înfocați, făurătorii unei noi religii: religia iubirii neamului românesc. În aceasta religie a naționalizmului s'au înfrățit toți românii: ortodoxi și catolici. Acest spirit nou a descătușat pe frații ortodoxi de robia biserii sârbești. Dascălii Blajului, trecând Carpații, au doșteptat și acolo energiile naționale latente. Au pregătit o nouă generație, care a sfărâmat reliquiile supremației grecești, a făurit unirea principatelor, independența, regatul și în urmă a realizat visul strămoșilor: unirea politică a tuturor românilor.

Acesta este rolul bisericii noastre, în urmărirea și făurirea idealului național. Și suntem mândrii de munca binecuvântată a acestei biserici.

O lămurire.

În ziarul „Unirea” No. 15, din 9, crt. se publică, din condeiul pâr. Aurel Ghilea, o dare de seamă asupra societății „Famiile preoților decedați”. Asemenea dări de seamă sunt cât se poate de binevenite — societățile pe acțiuni sunt obligate chiar să-și publice bilanțurile — și nimic nu face mai mari servicii unei instituțiuni, decât prezintarea reală a situației în care se află.

Raportul publicat de pâr. Ghilea asupra societății din chestie a fost menit să aducă asemenea servicii cauzei și desigur oricine a luat cunoștință cu bucurie de norocoasa dezvoltare a lucrurilor dela „Famiile preoților decedați”.

Cu atât mai mare mi-a fost mirarea văzând, că darea de seamă din chestie e împreună cu un atac la adresa subsemnatului. Se spune, că eu într'un articol publicat în „Unirea” aș fi numit societatea din chestie „o încercare”, cu intențiunea de a descărja, de a-mi bate joc! Am rămas uimit citind această parte a raportului pâr. Ghilea și nu-mi aduceam aminte deloc când, în ce chip am putut greși, ca la 7 luni să primesc asemenea comentarii?!

Și am găsit că în articolul publicat la 28 Aug. 1926 No. 35 al „Unirii” agitănd

»de sigur cu bune intențiuni”, chestia penziilor, am propus o consfătuire la Blaj și am zis: «are să se vadă, dacă soluția mai practică s'ar avea prin o bancă, cum e cea contemplată de dl. Crișan (o asemenea încercare avem deja la Șimleu) ori prin asigurări...» Nimic altceva n'am publicat, pe cât știu, în legătură cu societatea dela Șimleu!

Din cuvintele suscitațe e clar, că eu am folosit expresia »o încercare” în legătură cu idea de bancă, deci nu în senz absolut; și am făcut-o bazat pe Statutele soc. F. P. D. care la art. 27, p. 8 prevede, că în cazul când fondul societății se va ridica la un milion Lei, ea își va face o bancă separată (v. și art. 35). Dar chiar dacă în senz absolut numești ceva „încercare”, nu poate să supere, căci cuvântului acestuia nimeni nu i-a dat până acum asemenea senz. Toate lucrurile mari se fac pe urma încercărilor, apostolul zice: „Toate le cercați și ce e bun să țineți” (I. Tes. 5, 21).

Încercarea reușită nu poate, decât să mulțumească pe autorii ei, fără să fie nevoie de a viza pe cei ce încă nu au ajuns la rezultate. Incolo autorul raportului din chestie greșește și atunci, când își permite să scrie, că până ce d-lor fac ispravă cum se va vedea „la statutar” eu fac propuneri cutrier centre și hotărîm că vom hotărî?... Dacă Sf. Sa citea mai cu atențiune „Unirea” afla, că pentru cei ce n'au aflat destul de clar reportajul dela 4 Sept. 1926, s'a dat în „telefonul” dela 18 Sept. următorul aviz: »In chestia penziilor preoțești lucrul s'a oprit până după proximal sinod arhidiecezan, care...» etc.

Iată, pe ce temei se caută a se servi o instituție prin ofenze aruncate altora!

Dr. Nicolae Brânzeu.

Diverse.

Deprinderi sacre pascale în gremiu. (time) Fidelă vechei și cucerniceii tradiții, preoțimea gremială gherlană cu cei preste 20 slujitori ai altarului, în frunte cu Prea Sfinția Sa Domnul Episcop și Prea Veneratul Capitlu și în acest an ține să întâmpine fericita bucurie a Duminecii de Paști cu sufletele albe în baia lacrimilor de supranaturală penitență creștină, sub puterea de vrajă a divinelor Pațimi din săptămâna mare.

Centrul primenirii sufletestei îl constituie exercițiile spirituale ținute studenților în Teologie, la seminar, cu participarea tuturor preoților gremialiști și o seamă de mireni din oraș. Incep încă în Dumineca Flo-

riilor după masă, cu obicinuită introducere în exerciții, cu lecturi spirituale, rugăciuni ș. a. Continuă Luni, Marți, Miercuri, până Joi la sf. liturghie.

Conducerea sf. exerciții se încredințează persoanei celei mai indicate în această materie, spiritualului model, înzestrat cu experiența de zeci de ani pe acest teren, Ilustrisimului d. *Dr. Octavian Domide* prelat papal și vicar general eppal, care cu atâta succes a știut să conducă exerciții spirituale pentru sute de preoți în mai multe serfi și la Blaj, după invitarea personală și insistență a Excelenței Sale Mitropolitului.

Cinci meditații mari ale Il. Sale Domide, despre problema mântuirii, preoției, județului universal, durerile sufletești ale Domnului și sf. Cuminocătura, sunt ținute cu riguroasă precisitate și îngrijită temeinicie teologică, cu un neobicinuit lux de material documentar, așa cum nici în cele mai distinse seminare ale apusului nu prea poți să auzi, cu bogată exemplificație din sf. Părinți, în cuceritoare atmosferă de genuin idealism ascetic creștin, și mai presus de toate cu o virtuozitate de distins elan oratoric, de curajoasă convingere și neclintită credință pentru eternele adevăruri ce se predică. Și aceasta o constatăm, fără a ne gândi nici un moment la complimente de paradă, cari nu înțelegem ce ne-ar folosi. Aci zace cheia de deslegare a problemei, de ce aceste meditații așa fel rostite, au darul să prindă tocmai în inimă și să cucerească iresistibil, bineînțeles nu nesocotind nici cătuși de puțin rosturile nepătrunse ale harului dumnezeesc distribuit de sus gratuit și atât de neprețuit oamenilor.

În Joia mare se cuminică toți clericii, ținută până aci în disciplină de strict silențiu și rugăciune.

Sfânta liturghie din Joia mare este pontificată de *Prea Sfinția Sa Domnul Episcop*, care efeituește, după datină, sfîșirea mirului și spălatură picioarelor. La această din urmă preafrumoasă acțiune liturgică, simbol al admirabilei virtuți de creștinească umilintă, ține să asiste un public neobișnuit de număros, chiar și străini de rital nostru și oameni veniți spre acest scop din alte localități. Cei 12 apostoli cărora P. S. S. le spală picioarele ritualistic, în acest an sunt clerici: St. Vaida, Tib. Balint, Gavr. Pop, I. Ciorceriu, Gh. Savu, I. Bărsan, I. Coroian, I. Dragomir, Em. Irini, Vas. Hoblea, I. Sângeorzan și Nech. Feier.

În Vinerea mare la ora 5 d. m. înseratul și prohodul Domnului sunt pontificate de *Prea Sfinția Sa Episcopul*, care cu acest prilej rostește o mișcătoare predică despre patimile Domnului.

În Dumineca sfintelor Paști la sf. litur-

ghie pontificală vorbește solemn în catedrală *Prea Sfinția Sa Episcopul*, fiind biserica arhiplină de credincioșii dornici a asculta de pe buzele arhiereului evangheliul despre miracolul Invierei. În suflete se revărsă adevărată mângâiere și pace.

Luni a doua zi de Paști la sf. liturghie cuvântează dela amvonul catedralei Ilustrisimul *Dr. Octavian Domide*, cu verva oratorului desăvârșit.

Pentru ultimele zile ale săptămânei mari și sârbătoarea sf. Paști dintre preoții gremialisti pleacă Clarisimii profesori *Dr. Strimbu* la Sătmare, *Dr. Ciplea* la Inău, *Dr. Manu* la Top și *Dr. Malaiu* la Măgura Ilvei. având astfel bun prilej de a face și prin aceste localități apostolat creștin, în special prin predici dela amvon.

Trecentenarul Propaganzii. La sfârșitul lunei acesteia se va serba în cadrele unor solemne festivități al treilea centenar dela fondarea și deschiderea *Colegiului Urban de Propaganda Fide* din Roma. Programul serbărilor, după informațiile ce le avem este următorul:

22—24 Maiu: funcțiuni religioase pregătitoare.

24 Maiu: Serbare festivă, *poliglotă*, în prezența Sfântului Părinte în Vatican. (Disertații, vorbiri, cântări, recitări în toate limbile popoarelor, a căror fii, veniți din toate părțile pământului studiază Teologia în Propaganda.)

25 Maiu: Meeting între exstudenții Colegiului la noul sediu al Propaganzii în Gianicolo.

26 Maiu: Liturghie Pontificală solemnă, săvârșită de *Sfântul Părinte în San Pietro* și Te Deum.

27 Maiu: Liturghie funebrală pentru superiorii, exstudenții și studenții morți ai Colegiului. *Audiență specială la Sfântul Părinte.*

28 Maiu: Vizită, împreună cu „Lunch“ la vila antică și cea nouă a Colegiului în Castelgandolfo.

29 Maiu: Funcțiunile de încheiere la nouă Reședință a Colegiului în Gianicolo: salutul Eminentisimului Cardinal *Prefect* al S. Congregației de Propaganda, discurs comemorativ ținut de Eminentisimul Cardinal *C. Laurenti*, cuvinte rostite de către un exstudent și *Binocuvântare Eucharistică.*

La impozantele serbări trecenare ale acestui focar mondial de științe, care ne interesează atât de aproape și pe noi românii și între ai căruia pereți seculari atâția apostoli de ai neamului au fost crescuți redeșteptându-și pentru a propovădui apoi și acasă conștiința originii latine, pe cât suntem informați, vor participa și exstuden-

ții români ai Propagănzii. Din Eparhia Noastră și-au anunțat participarea *Proa Sfinția Sa Domnul Episcop și Clarisimul Domn Dr. George Bob* profesor de Teologie, cari în zilele apropiate vor pleca spre Sfânta Cetate.

Zece Maiu la Gherla. (tm) În acest an se oficiază Tedeumul la catedrală la ora 10, 30, Biserica e tixită de lume, credincioși de ai parohiei, intelectuali, elevi școlari, oficialități civile și militare.

Dela amvon rostește o prea frumoasă cuvântare ocazională Clarisimul d. prof. de Teologie *Dr. Al. Ciplea*. Vorbește călduros despre învierea neamului, în care nu vreau să creadă nici străjerii mormântului, nici fariseii, toți dușmanii neamului românesc. Taina Calvarului nostru național de 2000 de ani c' putem pricepe abia acum în lumina învierii neamului. Tăria noastră ca națiune rezidă în *unire*.

Asistența la altar e compusă din 12 poeți, dintre cari 5 canonici, în frunte cu Ilustritatea Sa d. Dr. Octavian Domide.

În piață defilarea și luarea jurământului cercetașilor se omite. În schimb se face o impunătoare serbare cu declamații, cor, dansuri, exerciții gimnastice, călușer etc. aranjată prin concursul tuturor școalelor de fete și băieți. În fața publicului din piață își ține conferența de zece Maiu și anecdotistul prof. Th. Speranța dela București, păstrând nota unei măiestre intimități patriarhale.

Retragerea cu torțe pe un timp cu vânt și ploaie constituie finalul animatei serbări.

Iubileul Eparhiei de Oradea. Anul acesta se împlinesc *150 de ani* dela înființarea Eparhiei și Episcopiei unite de Oradea Mare, care iubileu se va prăznuși cu mare fast în întreaga dieceză. Culmea festivităților se anunță pentru ziua de 17 Iunie a. c. la Oradea, unde se pregătesc o serie întreagă de impozante serbări. Asupra acestora, după ce vom cunoaște programul lor detaliat, vom reveni; dar și până atunci dorim Eparhiei de Oradea, acestei puternice cetăți a Catholicismului, ca îndurarea nemărginită și paza Preabunului Dumnezeu să o ocrotească pentru totdeauna, pentru ca, precum în trecut a crescut atâția vrednici bărbați de-ai neamului și puternici stâlpi de-ai Bisericii catolice, așa și în viitor să fie una dintre cele mai puternice fortărețe de granit, pentru apărarea sufletelor și sentimentelor noastre sfinte latine.

Biserica Sf. Petru din Roma văzută pe dinafară și pe dinăuntru. Un nobil domn fu primit odată în audiență la Papa Grigorie XVI. Întrebându-l Sfântul Părinte, dacă i-a plăcut biserica Sf. Petru, domnul răspunse: „Pe dinafară această uriașă clădire mai mult m'a înspăimântat decât înbucurat; abia când

am intrat înăuntru și m'am oprit puțin într'ansa, a început să-mi placă foarte mult”. Papa răspunse: „Tocmai așa se întâmplă și cu multe învățături ale religiei catolice: cine se oprește numai la scoartă, la cuvintele în cari se dau aceste învățături găsește că multe nu-i plac; dar abia intră în duhul acelor învățături, toate prejudecățile dispar și învățătura catolică începe a-i plăcea foarte mult”.

Exerciții spirituale pentru elevele liceului de fete din Dej. Ne sosește la redacție un raport al dlui A. Plăianu catehetul liceului de fete din Dej cu măgulitoare detalii despre frumoasele deprinderi sufletești ale elevelor liceiste unite, dela Dumineca Floriilor și două zile premergătoare.

Conducerea s'a încredințat Clarisimului, Dr. Titus Malai profesor la Academia de Teologie, care în cele trei zile consecutiv ține cuvântări dela amvonul bisericii parohiale din Dej despre: Prețul sufletului, Răutatea păcatului, Eternitatea fericită și de osândă, Hristos Euharisticul.

Predicile au fost susținute, spune raportul, cu aparat documentar și cu o notă de convingere riguros științifică, cu distins talent oratoric, zguduind sufletele amorțite.

Printre asistenți se remarcă: D-ra Crnelia Gâței directoara liceului, care scrie către PSS. Episcopul: „Reprezentantul PSV. s'a achitat cu prisosință de încredințarea ce i-s'a dat, rostind cuvântări cu un rar elan”, mai departe D-nele profesoare C. Pop fosta directoare, Sus. Bot, M. Popovici, Bârsan, Dr. Anca, D-rcle Perhaița, Prunduș și alte vre-o 6 funcționare, D-nii Dr. V. Motogna dir. lic. de băieți, C. Russu, Gh. Feier, E. Patachi, P. Bizo, Bacociu dir. șc. prim. ș. a.

Duminecă la sf. liturghie și predică biserica a fost tixită de public, credincioși din oraș, elevii liceului de băieți, ai școlii comerciale, elevele și elevii școalelor primare.

Fructele sacrelor deprinderi sunt foarte frumoase. S'au cuminecat cele vre-o 200 eleve unite ale liceului, vre-o 180 eleve și elevi ai școalelor primare, vre-o 70—80 inși din public, credincioși intelectuali și de rând,

Este o binefacere, spune harnicul catehet A. Plăianu de încheiere, să se trimită dela centru oameni indicați, să bage vieață nouă în inimile cuprinse de lăngezeală, pentru motivul, că un delegat al P. S. Sale priceput și dextru în arta apostolatului, are darul să lase urme neșterse în sufletele ascultătorilor, după cum neșterse urme a lăsat în cei ce l-au ascultat pe Cl. D. Dr. Titus Malai. (v. b.)

Tășnadul la 1 Maiu a. c. a fost în plină sărbătoare. Societatea „*Mariană*” a aranjat o impozantă petrecere, precedată de un bogat program cu declamații, cor și teatru. La

liturghia din Dumineca Tomii cântă corul tinerimei școlare, și predică profesorul *Dr. Titus Malaiu*. Ceia ce trebuie să reținem ca foarte important este succesul material extraordinar al balului societății. Iată cifrele. Din taxele de intrare și suprasolviri se încasează Lei 27,141. din tombolă 24,930, din bufet 4,402, deci totalul încasărilor face Lei 56,473, din cari scăzând cheltuielile, rămâne pentru societatea „*Mariana*”, în favorul bisericii unite din Tășnad frumoasa sumă de ca 35,000 Lei venit curat. Spiritul organizatoric al sălăjenilor, zelul admirabil depus de membrele societății, în special de organizatoarea întregii serbări, *D-na Tinuca Dr. Pop*, petru un scop Marian a'ât de sublim, merită toate considerațiile noastre. (tm.)

Caianul Mic a avut parte de o plăcută solemnitate în ziua de 8 Mai cor. La altar oferă sacrificiul liturgic pe lângă preotul local, Iacob Manu încă trei preoți veniți din Gherla la servirea unui parastas pentru repausații familiei profesorului deputat *Dr. Dum. Manu*. Cl. *Dr. Titus Malai* vorbește poporului în biserică, după evanghelie dela amvon, iar *Mon. David Deac* predică afară, în cimitirul bisericii despre ajutorarea morților. Te simțesti atât de bine în mijlocul sătenilor înzestrați cu atâtea bogate cunoștinți câștigate prin lungi călătorii dealungul Europei și preste Ocean departe. Rar să afli atâta cuminenie ca în plugarii frunțași *Dumitru Vidican*, *Teofil Manu*, *George Magda*, *Vasilie Hiticaș*, *Ion Casian ș. a.* Să descindem cât de adesea la sate. (tm.)

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

Din aceste pricini noi am îmbrățișat cu grijă deosebită Institutul Pontifical Oriental, fundat de regretatul *Ōstru înaintaș*, *Benedict XV*, fiind convinși că cunoștința exactă a lucrurilor va permite o judecată dreaptă despre oameni și va trezi bunăvoința, care unită cu dragostea ar conduce foarte mult, cu ajutorul lui Dumnezeu; la unitatea religioasă.

Sub adierea acestei iubiri toți vor înțalege învățătura dumnezeiască a Apostolului: *Că nu este osebire Jidovului și Elinului, pentru că acelaș (Hristos) este Downul tuturor, care îmbogățește pe toți cei ce-l cheamă*

pe El (Rom. 10, 12). Ba mai mult: cine se iea după prescriesele Apostolului, nu numai că va depune prejudecățile, ci mai vârtos și ori ce bănuială, rivalitățile, ura și toate simțemintele contrari iubirii creștinești, cari desbină națiunile între ele. Căci iată ce spune Apostolul: *Nu grăiți minciună unul altuia, desbrăcându-vă de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui. Și îmbrăcându-vă întru cel nou, care se înnoește spre cunoștință, după chipul celui ce l'a zidit pe el. Unde nu este Elin, nici Jidan, tăiere împrejur și netăiere împrejur, barbar, Schit, rob, slobod, ci toate și întru toate Hristos* (Colos. III. 9—11).

În aceasta reconciliare a indivizilor și a popoarelor, unitatea Bisericii va atinge perfecțiunea prin reîntoarcerea aceloră, cari pentru o pricină sau alta, s'au separat de dânsa. Realizarea acestei unități nu va fi rezultatul înțelepciunii omenești, ci numai fructul bunătății lui Dumnezeu... *carele nimica n'a osebit între noi.* Fapt. Ap. 15. 9. Ca urmare toate popoarele se vor uni să observe aceea lege, ori care ar fi rasa sau limba lor, ori care ar fi ritul lor sacru, pentru-că Biserica Romană le-a păstrat totdeauna și a poruncit totdeauna să fie conservate cu cea mai mare venerațiune.

Ea s'a împodobit cu ele ca și cu un veșmânt prețios, asemănându-se cu *o haină aurită îmbrăcată, împodobită* (Ps. 44, 11). De aceea să înmulțim rugăciunile, după exemplul sf. *Iosafat*, care se sprijinea mai ales pe puterea rugăciunii când lucra pentru unire!!...

Așa grăește actualul mare Pontifex și Patriarhul Romei *Papa Piu XI*, din ce se vede limpede dragostea lui față de Orientali, și dorul ferbinte, ce-l nutrește în suflet pentru unirea Bisericilor.

Tot *Papa Piu XI*. în Conzistorul dela 27 Martie 1924 din Sf. Petru ținut cu prilejul predării pălăriilor celor doi noi Cardinali Americani, a vorbit și de unirea Bisericii creștine, spunând următoarele :

„Sunt foarte mulți, doritori de lumină și dragoste, cari însetând după unitate și pace, privesc din erezie și schismă la Noi și la acest Scaun Apostolic, ca niște oi risipite și lipsite de păstorul care le mână eu putere elementară dorința de a aparține a celeiași turme a Domnului. Noi le deschidem brațele și inima, adresând tuturor chemarea duiosă a Păstorului unic și suprem: „*Veniți la mine cu toții*”, iar celor cari ne ascultă cuvântul le vom spune asigurarea mângâitoare: „*Toate ale mele, ale tale sunt*”. Vom mulțumi dreptaceea din tot sufletul tuturor credincioșilor, cari se vor nizu pe frații disidenți, atinși de grația divină, să-i întărească în gândul de a căuta drumul adevăratei credințe, să le risipească nedumeririle și să-i aducă la îmbrățișarea în tregii credințe catolice, prin aceea cu deosebire, că le vor arăta caracteristica principală a învățăceilor Domnului, care este dragostea”.

În chip deosebit actualul Papă și-a arătat dragostea sa fierbinte față de noi Români prin o nouă danie pe care ne-o face Roma papală. Anume Papa Piu al XI-lea ne-a donat biserica Minorităților din Cluj cu toate imobilele ei, cari sunt: 1) Conventul alipit de biserică „Schimbării la față” din strada Regina Maria. 2) trei case de închiriat în strada Minorităților, 3) o altă casă de închiriat în strada I. C. Brătianu. 4) circa 150 jughere arător și fânaș afară de oraș. 5) o moară cu casă și grădină, lângă râul Someș.

Prin aceasta nouă și strălucită danie, biserica Noastră unită din Cluj câștigă o avere care astăzi nu s’ar putea cumpăra cu sute de milioane, înțelegându-se și prețul bisericii pompoase în a cărei posesiune am ajuns.

Aceasta a fost solia de Rusalii din anul 1924, cum dania marelui Papă Benedict XV ne-a fost solia de Paști din anul 1921. În urmă în cea mai nouă bullă papală „Infinita Dei mise-

ricordia” prin care se vestește Anul Sfânt 1925, iată ce spune Sf. Părinte Papa Piu XI.

„În chip deosebit dorim ca în această desăvârșire a carității să împreunăm cu Noi acelea biserici, pe cari o neînțelegere seculară și foarte funestă le ține departe de biserică Romei. Căci nimic nu ar putea să Ne fie mai plăcut și mai scump, decât dacă nu toate, macar o bună parte dintre ele, întorcându-se la unica turmă a lui Hristos, să le putem îmbrățișa din prilejul acestui mare jubileu, cu toată căldura înșirându-le în numărul preaiubiților noștri fi”.

De aceea sfântul Părinte dorește ca în acest an rugăciunile să se facă între altele și pentru ca toți acatolicii să revină la adevărata Biserică alui Hristos, adecă pentru împreunarea sfințelor lui Dumnezeu biserici. (Va urma).

Bibliografie.

A apărut cea mai bogată carte de rugăciuni de Ioan Genț 160 pagini, pe hârtie fină (velină). Cuprinde toate celea de lipsă pentru cantori, elevi, intelectuali și popor. Rugăciuni de dimineața, de seară, Mănecat și Inserat, întreagă Sf.-ta Liturghie, Mănecatul și Inseratul de Sâmbăta și Dumineca pe toate opt glasurile (Laudele, Luminătoarele, Stihirile învierii, Catavasiile, Troparele și condacele Sărbătorilor și ale Duminecilor). Mărturisirea, Cuminecarea, prohodul și Cununia. Rânduiala Catavasiilor de peste an, colinzi, cântări în Vtnera-Mare șcl. Acătistul, Paraclisul și lecturi din Sf.-tul *Alfonso de Liguori*.

Cea mai bogată și mai ieftină carte de rugăciuni. Costă: legată în pânză fină peste tot cu cruce de aur 80 Lei.

Cei ce doresc legătură în piele cu bordură aurită și cruce de aur vor mai trimite 100 de Lei în plus (total 180 Lei).

Legătură în piele cu bordură simplă 60 de Lei în plus, (adică total 140 Lei).

Comandele se fac la Părintele Dr. Aloisio L. Tăutu, profesor de teologie în Oradea-Mare, sau la Redacția „Vestitorului” Oradea. După 20 exemplare vândute se dă unul gratis (în pânză). *Se află de vânzare și la Librăria Diecezană din Gherla.*

Pentru partea neoficială răspunde: Dr. Virgil Bălibanu.